



**Autor:** Anna Skubisz

**Temat:** *Mens sana in corpore sano* – w zdrowym ciele zdrowy duch

Scenariusz jest przeznaczony do realizacji w szkole ponadgimnazjalnej, na lekcji historii lub na godzinie wychowawczej – może zostać także zrealizowana jako forma projektowa we współpracy z nauczycielami wychowania fizycznego.

**Liczba uczniów:** klasa

**Czas trwania lekcji:** 45 minut

### **Cele lekcji**

Uczeń:

- zna podstawowe fakty związane z okolicznościami kształtowania się sportu na terenie Wrocławia po II wojnie światowej,
- lokalizuje na mapie Wrocławia najważniejsze obiekty sportowe z czasów powojennych i porównuje z obecną infrastrukturą sportową,
- formułuje opinię dotyczącą obecności sportu w tkance miejskiej oraz wykorzystania go w propagandzie PRL,
- potrafi sformułować opinię na temat polityki władz miasta w stosunku do rozwoju miejskiej infrastruktury sportowej: pierwsze kluby sportowe, pierwsze dyscypliny, Wyścig Pokoju we Wrocławiu,
- wskazuje inicjatywy władz Wrocławia związane z odbudową infrastruktury sportowej,
- potrafi wymienić najważniejszych wrocławskich sportowców oraz ich osiągnięcia,

– potrafi wykorzystywać materiał źródłowy oraz filmowy (PKF) do tworzenia narracji historycznej.

### **Metody dydaktyczne**

- rozmowa nauczająca,
- dyskusja na forum klasy,
- praca pod kierunkiem nauczyciela i praca samodzielna nad tekstem źródłowym, historiograficznym oraz filmowym.

### **Struktura lekcji**

Część organizacyjna lekcji trwająca 5 minut:

- przedstawienie założeń merytorycznych zajęć,
- przekazanie materiałów pomocniczych, tzn. zdjęć oraz mapy Wrocławia.

**Wprowadzenie:** rozmowa nauczająca dotycząca sytuacji politycznej i społecznej po zakończeniu II wojny światowej na Ziemiach Odzyskanych, trudności, na jakie natrafiono w powojennej rzeczywistości Wrocławia, braków w infrastrukturze oraz problemów finansowych.

### **Część I**

Uczniowie rozstrzygają kwestię warunków w jakich rozwijał się sport w zrujnowanym mieście w oparciu o fragmenty publikacji: „Wrocław Sport PRL”, Sławomira Szymańskiego:

- wskazują na ograniczenia finansowe oraz związane z infrastrukturą,
- wnioskuje jakie czynniki (np. władze miejskie, państwowe) mogły i chciały wspierać rozwój sportu.

Uczniowie zapoznają się w grupach z informacjami dotyczącymi powstania pierwszych klubów sportowych we Wrocławiu, posiłkując się Internetem, wykorzystują zdjęcia i artykuły prasowe znalezione na portalach internetowych:

- I Klub Sportowy – „Ślęza”,
- Milicyjny Klub Sportowy – „Gwardia”,
- Kolejowy Klub Sportowy „Odra”,
- Wojskowy Klub Sportowy „Śląsk”.

Uczniowie w grupach, charakteryzują najbardziej popularne dyscypliny sportowe oraz miejsca ich uprawiania we Wrocławiu, odnoszą się także do sportu szkolnego np. we własnej szkole:

- żużel,
- boks,
- pływanie,
- lekkoatletyka.

Uczniowie oglądają fragment PKF dotyczący „Kroniki Wyścigu Pokoju” umiejscawiając na mapie Wrocławia miejsca wspomniane w kronice oraz metę wyścigu.

**Wniosek:** uczniowie dokonują oceny rozwoju sportu we Wrocławiu i roli jaką odegrał jako element jednoczący różnorodne społeczeństwo, powstające na Ziemiach Odzyskanych, wskazują na „lokalny patriotyzm” związany z sukcesami wrocławskiego sportu oraz popularność klubów sportowych.

## **Część II**

Uczniowie przygotowują biogramy sportowców związanych z Wrocławiem oraz przedstawiają ich sukcesy na forum klasy, wykorzystując kroniki filmowe oraz monografię *Wrocław Sport PRL* Sławomira Szymańskiego:

- Marek Petruszewicz,
- Wanda Rutkiewicz,
- Janusz Sybis,
- Ryszard Szurkowski,
- Józef Zapędzki.

**Podsumowanie:** ocena ważności sportu w tkance miejskiej oraz roli jaką odegrał w tradycji miasta.

## **Materiały dydaktyczne**

1. *Wrocław 1945–2016*, Centrum Historii Zajezdnia, Wrocławski Sport, Norbert Wójtowicz, str. 150–159
2. Polska Kronika Filmowa – Wyścig pokoju 1951 – Wrocław – czas 11.32–12.25, strona <https://www.youtube.com/watch?v=FoaxEtuP9Lk>
3. Sławomir Szymański, *Wrocław Sport PRL*, VIA NOVA 2013

## **Proponowana praca domowa**

Wizyta w Centrum Historia Zajezdnia – rekapitulacja podczas zwiedzania części wystawy poświęconej dziejom sportu w świadomości społecznej miasta.